

NORGES HØYESTERETT

Den 16. januar 2009 avsa Høyesterett dom i

HR-2009-00078-A, (sak nr. 2008/1763), straffesak, anke over dom,

A (advokat Gunnar K. Hagen)

mot

Den offentlige påtalemyndighet (statsadvokat Runar Torgersen)

S T E M M E G I V N I N G :

- (1) Dommer **Flock**: Ved Vesterålen tingretts dom av 20. juni 2007 ble A, født 30. juni 1981, domfelt for legemsbeskadigelse med særlig farlig redskap, straffeloven § 229 første straffalternativ jf. § 232, og oppbevaring av ca. 76 gram amfetamin og ca. 3 gram hasj, straffeloven § 162 første og annet ledd. Han ble i tillegg funnet skyldig i overtredelser av vegtrafikkloven og våpenloven. Straffen ble utmålt til fengsel i ett år, med elleve dagers fradrag for utholdt varetekt.
- (2) Domfelte anket tingrettens dom til Hålogaland lagmannsrett. Anken gjaldt skyldspørsmålet for så vidt angår domfellelsen for legemsbeskadigelse samt den del av tiltalen vedrørende straffeloven § 162 som gjaldt oppbevaring av hasj. I tillegg ble det anket over straffutmålingen.
- (3) Lagmannsretten avsa 31. oktober 2007 kjennelse etter straffeprosessloven § 322 første ledd nr. 1 om opphevelse av tingrettens dom for så vidt gjaldt domfellelsen for overtredelse av straffeloven § 162 første og annet ledd. Bakgrunnen for dette var at tingrettens dom var avsagt av dommerfullmektigen med meddommere. Det ble vist til straffeprosessloven § 276 fjerde ledd. Lagmannsretten fant det videre klart at anken vedrørende skyldspørsmålet ved legemsbeskadigelsen ikke ville føre frem. Under henvisning til straffeprosessloven § 321 annet ledd første punktum ble denne del av anken nektet fremmet.

- (4) For de forhold hvor tingrettens dom ikke ble opphevet, fastsatte lagmannsretten i medhold av straffeprosessloven § 348 straffen til fengsel i 120 dager. Domfelte har anket til Høyesterett over denne straffutmålingen.
- (5) Lagmannsrettens dom ble først forkynt for domfelte 6. oktober 2008, altså nesten ett år etter at den ble avsagt. I mellomtiden hadde Vesterålen tingrett på ny behandlet tiltalen for overtredelse av straffeloven § 162 første og annet ledd. Tingretten avsa dom 31. juli 2008 og fastsatte straffen til samfunnsstraff i 200 timer, subsidiært fengsel i syv måneder. Gjennomføringstiden ble satt til syv måneder, og det ble gitt fradrag for utholdt varetekt.
- (6) Forsvareren har for Høyesterett gjort gjeldende at den lange tid som er gått fra de straffbare handlinger ble begått sommeren 2006 og frem til endelig dom foreligger, må tillegges vesentlig betydning når straffen skal utmåles. Både tidsforløpet og domfeltes personlige forhold tilsier at det nå bør utmåles en samlet samfunnsstraff som også omfatter den narkotikaforbrytelse som domfelte ble funnet skyldig i ved Vesterålen tingretts dom 31. juli 2008.
- (7) Påtalemyndigheten har sagt seg enig i at det lange tidsforløp bør lede til at straffen reduseres. Det er anført at dette riktigst bør skje ved at den ubetingede fengselsstraffen settes ned fra 120 til 60 dager.
- (8) *Jeg er kommet til at domfeltes anke bør tas til følge. Anken gjelder lagmannsrettens straffutmåling for alle forhold han er funnet skyldig i, unntatt overtredelsen av straffeloven § 162 første og annet ledd.*
- (9) Som nevnt ble den påankede dom avsagt 31. oktober 2007, altså for henimot ett og et kvart år siden. Det er opplyst at dommen ble liggende i nesten ett år før den ble forkynt for domfelte, uten at han kan lastes for det. Sommeren 2008 ble det gjennomført ny tingrettsbehandling av den del av den opprinnelige tingrettsdommen som ble opphevet av lagmannsretten. Uten at det har noen betydning for den straff som nå skal utmåles, nevner jeg at domfelte, til tross for manglende forkynnelse, i deler av forsinkelsesperioden må ha vært kjent med dommen fra lagmannsretten.
- (10) Det dominerende forhold ved straffutmålingen er overtredelsen av straffeloven § 229 første straffalternativ jf. § 232. Under et besøk på en pub i august 2006 hadde domfelte etter stengetid kommet i dispuTT med fornærmede, som deretter sperret veien for ham ved å gripe tak i skjorten hans. Han slo deretter til fornærmede. Han holdt et ølglass i den hånden som han slo med, med den følge at glasset ble knust. Fornærmede fikk kuttskader ved venstre øre som måtte syes med i alt ti sting.
- (11) Slag mot hodet med flaske eller glass kan lett volde stor skade. Slike straffbare overtredelser straffes regelmessig med ubetinget fengsel av en viss varighet. Domfellelsen omfatter i tillegg en overtredelse av vegtrafikkloven § 31 første ledd jf. § 3, som resulterte i en ulykke der i alt tre kjøretøyer var innblandet, og en overtredelse av våpenloven – ulovlig oppbevaring av en pistol. Slik jeg ser det, er lagmannsrettens straffutmåling i utgangspunktet klart ikke for streng.
- (12) Når saken deretter er blitt liggende ubehandlet i lengre tid uten at domfelte kan lastes for det, må dette imidlertid i samsvar med praksis lede til at straffen blir nedsatt.

- (13) Som følge av saksbehandlingsfeilen ved tingrettens opprinnelige behandling av straffesaken, har saken resultert i to separate straffedommer, i stedet for en samlet dom, som det var lagt opp til. Narkotikaforbrytelsen ble som nevnt endelig avgjort ved tingrettsdommen av 31. juli 2008, hvor domfelte ble ilagt samfunnsstraff på 200 timer. Jeg er kommet til at det ikke vil være riktig å utmåle straffen for de gjenstående forhold ved å foreta en felles utmåling med en noe lengre samfunnsstraff enn den som allerede er utmålt. Jeg legger her avgjørende vekt på de allmennpreventive hensyn som er begrunnelsen for at forsettlig legemsbeskadigelser som hovedregel straffes med ubetinget fengsel. Jeg viser til Høyesteretts kjennelse i Rt. 2006 side 1447 avsnitt 14, hvor det ble bemerket at terskelen for å gi dom for samfunnsstraff etter praksis er høyere når straffeloven § 232 får anvendelse. Det tidsforløp som det er tale om i vår sak, kan etter min oppfatning ikke forsvare et avvik fra dette. Hensynet til straffens formål taler dermed i dette tilfellet mot samfunnsstraff, jf. straffeloven § 28 a første ledd bokstav b. Jeg kan ikke se at de påberopte forhold knyttet til domfeltes oppvekst og psykiske helse kan endre dette.
- (14) Det lange tidsforløpet bør dermed føre til at fengselsstraffens lengde reduseres. Det følger av straffeloven § 28 a sjette ledd bokstav b at det sammen med samfunnsstraff kan idømmes ubetinget fengsel på inntil 60 dager når særlige forhold tilsier det. Jeg bemerker at det i vår sak er tale om å avsi en separat dom for ubetinget fengselsstraff i et tilfelle hvor domfelte ved den oppdeling som jeg tidligere har nevnt, på forhånd har fått dom på samfunnsstraff. Uten å ta stilling til betydningen av bestemmelsen i § 28 a ved utmålingen av fengselsstraffen i slike tilfeller, er jeg kommet til at en straff på fengsel i 60 dager vil være passende. Varetekstoppholdet er det allerede gitt fradrag for i tingrettens dom i narkotikasaken.
- (15) Jeg stemmer for denne

D O M :

I lagmannsrettens dom gjøres den endring at straffen settes til fengsel i 60 – seksti – dager.

(16)	Dommer Tønder:	Jeg er i det vesentlige og i resultatet enig med førstvoterende.
(17)	Dommer Bruzelius:	Likeså.
(18)	Dommer Coward:	Likeså.
(19)	Dommer Gjølstad:	Likeså.

(20) Etter stemmegivningen avsa Høyesterett denne

D O M :

I lagmannsrettens dom gjøres den endring at straffen settes til fengsel i 60 – seksti – dager.

Riktig utskrift bekreftes: